

Glas zaaveznikov

Leto II - Št. 439

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 5 lir

TRST, petek 22. novembra 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Felice 8 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter vseine (sivina ena kolona): trgovski L. 27, mrtvaški L. 56 (smeritnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 45. Davek ni vstet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema izključno: S.P.I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke 4 (zaostale L. 8). Rokopisno ne vračamo.

Zasedanje Združenih narodov ČETE INSTANT BEVINOV GOVOR

NEW YORK, 22. novembra. — Molotov je bil navzoč na večeršnjem zasedanju političnega odbora glavne skupščine, ki je razpravljala o sovjetskem predlogu glede podatkov o četah v sovražnih in nesovražnih državah. Kitajski zastopnik dr. Wellington Koo je podprl sovjetski predlog in ameriški dodatek.

Poljski zastopnik Josef Winiewicz je tudi podprl sovjetski predlog. Egipčanski zastopnik Mahmud Bey Fawzi je izrazil upanje, da bodo v Molotovljevem predlogu zahtevani podatki ugodni v umik oboroženih sil iz nesovražnih držav ter, da bodo ta umik izvršili s čim večjo naglo.

Francoski zastopnik Alexandre Parodi je podprl sovjetski predlog. Dejal je: «Predlog daje glavni skupščini veliko priložnost za konstruktivno gesto pri vzpostavitvi miru. Vprašanje čet Združenih narodov v raznih delih sveta je tesno povezano v vprašanju razoročitve.

Predsednik Dimitrij Mandilicki (Ukrajina) je nato javil, da je naslednji govornik Bevin. Toda Molotov je hotel govoriti prvi ter je začel svoj govor v ruščini. Odgovoril je na vprašanje, ki jih je postavil britanski zastopnik sir Alexander Cadogan. Molotov je dejal, da je odgovor jasen iz člena 43 listine Združenih narodov, (ta člen se tiče naloge držav članic Združenih narodov, da dajo na razpolago Varnostnemu svetu oborožene sile, ki bodo potrebne za ohranitev mednarodnega mira in varnosti).

Nato je začel svoj govor britanski zunanji minister Ernest Bevin. Govoril je počasi in premišljeno. Dejal je: «Kakor jaz želim razumeti, so to vprašanje sprožili v obliki, ki bi lahko postala nevarna za mir. Dejansko so označili čete, ki so v določenih državah s pristankom tamkajšnjih vlad, da predstavlja nevarnost za mir. Te obtožbe dano niso pomotili. Moja vlada zelo želi vedeti, če je prejšnje zadržanje proti nam zdaj vključeno v to resolucijo.

«Moja vlada se je že prej bavila z vprašanjem razoročitve. Nihče ne zanikuje, da smo med dvema svetovnima vojnama mi vodili v pripravi razoročitve. Britanski zastopnik na konferenci za razoročitev po prvi svetovni vojni Arthur Henderson se je dolgo bori za doseg razoročitve. Grozilo so mu in ga porabili.

«Ob začetku vojne je bila moja država skoraj premagana. Bili smo v nevarnosti, da bi nas Hitler uničil. Kakšna bi bila usoda sveta, če bi Velika Britanija klonila leta 1940? Bojimo se, da bi bil Hitler tako sprostil svoje rezerve, kar bi pomenilo njegov triumf. Upoštevati moramo lekcije od 1918 do 1940 leta. Ne smemo se zaplesti v kakšno akcijo, da bi sprevrli v nevarnost naše državljanje.

Molotov je dejal, da bodo podatki o četah imeli velik politični efekt. Vprašam ga, ali je treba to storiti za politični efekt ali za razoročitev? «Mislim, da so člen 43 listine Združenih narodov ne bavi povsem s to resolucijo. Bavi se z nalogo, ki jo imajo Združeni narodi, da zagotovijo mir in varnost.

Bevin je izrazil zaskrbljenost, da bi člen 43 izrazil za razvoj zgradbe, ki bi pomagala pri uravnoteženju sil in pri kataliziranju živ. No vojno proti malim narodom, ki danes nastaja. «Obzrlujem se — ne da razlogov — da iz razlogov eno leto ni bilo zasedanje vojaškega odbora. Člen 26 in 47 narekujejo obveznost za sestavo določb o oborožitvi in razoročitvi.

«Velika Britanija ne bo stavila predloga za razoročitev na dnevi red, vendar ga sprejema z vsem srcem. Dve zadevi — čete in razoročitev — sta v resnici ena zadeva. Obe vprašanji je treba preučiti skupaj, tako da bodo imeli Združeni narodi konstruktivni predlog o celotnem vprašanju razoročitve in ne samo o enem delu tega vprašanja.

«Stališče moje vlade je, da tega predloga ne more sprejeti, če obravnavamo samo eno izmed gornjih vprašanj. Upam pa, da bodo predlogi soglasno sprejeti, če predloga skupno obravnavamo obeh vprašanj. Tako bi naloga odbora temeljila na obveznostih členov 43, 26, 47 in 45. Tako bi bila naloga odbora obsežna, da bi bila vladam predložiti načrt, ki bi se bavil z razoročitvijo vseh držav.

«Raz je da vprašanje čet, ki so v raznih delih sveta, predstavlja eno fazo tega vprašanja in da morda to razburja duhove. Toda spominjam vas na to, da Hitler ni imel nobenih čet izven Nemčije. Toda to ni prepričilo Hitlerja, da ne bi organiziral vojske znotraj Nemčije, ki bi bila skoraj ušla ostali svet. Velika Britanija je v tej vojni šla skozi pekel ter mora danes plačevati strašno ceno v življenjski ravni ljudstva.

«Slovesno zahtevam, da odbor preuči oboje vprašanje skupaj in ne v tako ozki obliki, kakor to zahteva zdaj Molotov. Preučiti je treba celotno vprašanje razoročitve s upo-

ERNEST BEVIN
«Kakšna bi bila usoda sveta, če bi Velika Britanija klonila leta 1940?»

pristanku je sovjetski zunanji minister Molotov sprva spremenil svoj zahtevo po carinski svez med Trstom in Jugoslavijo, vztrajal pa je pri zahtevi po uradniški posebnosti, da za Jugoslavijo in Italijo v prosti lukni ali vsaj za določitev posebnih ugodnosti.

Molotov je tudi vztrajal pri zahtevi po skupni upravi železnice med avtonomnim tržaškim področjem in Jugoslavijo.

Molotov je pojasnil, da ne bo sprejel člena, ki jamči svobodni tranzit preko svobodnega področja in ki jamči, da bi moglo vse sedanje države pod enakimi pogoji uživati koristi tržaške luke, če ne bo sprejel sovjetske popravke o posebnih ugodnostih in carinski svez. Ministri so sklenili, da bodo to zadevo odstopili svojim namestnikom.

Ko so obravnavali vprašanje državljanstva, je Molotov naznačil, da je pripravljen do neke mere sprejeti sovjetski popravek o posebnih ugodnostih in carinski svez. Italijani ne dovolijo pravice tržaškega državljanstva.

Pri razpravi o provizorični vladi je Molotov izjavil, da je po njegovem mnenju v doglednem času nemogoče sestaviti statut za provizorično vlado.

Britanski zunanji minister Ernest Bevin in severnoameriški zunanji minister James Byrnes sta trdila, da je to mogoče in končno so sklenili, da bodo dobili ministri v preučitvi skupni britanski in severnoameriški predlog za statut.

ODSTOP BOLGARSKE VLADE
Sofija, 22. novembra
Bolgarska obveščevalna agencija je javila, da je predsednik velikega bolgarskega narodnega sobranja L. Kolarov pooblastil Dimitrova za sestavo nove vlade, potem ko je njegova dosedanja vlada odstopila.

Pred odstopom vlade je sohranje soglasno sprejelo resolucijo, da bodo zahtevali od štirih zunanjih ministrov v New Yorku, da Zahodno Tracijo izročijo Bolgariji ter ji s tem dajo izhod na Egejsko morje.

Sobranje je nadalje sklenilo, da bo zahtevalo od zunanjih ministrov revizijo reparacij in da Bolgarijo prizna za sobojevnico v vojni.

Med dolgo razpravo o svobodnem

MOŽNOST PREKINITVE DIPLOMATSKIH ODNOŠAJEV MED JUGOSLAVIJO IN GRČIJO

BEOGRAD, 22. novembra. — Uradna jugoslovanska poročevalna agencija «Tanjug» je večerj sporočila, da so zavzele klevete, ki jih širi grška vlada proti Jugoslaviji tak obseg, da ogrožajo in napravljajo nadaljevanje kakršnih koli diplomatskih odnošajev med obema državama nemogoče. Jugoslavija je glede tega že posvarila Grčijo in umaknila svoje diplomatske zastopnike, tako da je ostal samo odpravniki poslov. Zda najbrž niti za tega ne bo možnosti, da bi ostala.

«Tanjug» nato odgovarja na trditve uradnega grškega poročila, katero je izdal general Ventiris, poveljnik tretje grške armade, ki je zdaj v okoliščini proti grškemu. «Tanjug» pravi, da eni resnica, da bi grški partizani dobili orožje iz tujine in da bi jih vodili tujci.

«Resnica je — priča Tanjug — da so grški monarhisti uvedli tako strahovladno nad makedonskim prebivalstvom, da je to prebivalstvo slednji izgubilo potrpežljivost in se zateklo v gore, da bi ustanovilo pravo osvobodilno gibanje.

Seslanec Quaronija, Simiča, Kosanoviča in Baeblerja

Jugoslovansko-italijanski razgovori v New Yorku

NEW YORK, 22. novembra. — V TREH DNEH JE PRICAKOVATI VAŽNE NOVICE V ZVEZI Z NEPOSREDNIMI JUGOSLOVANSKO-ITALIJANSKIMI POGAJANJI. OBE STRANI STA SKLENILI, DA BOSTA IZDALI O TEM SKUPNO POROČILO. SVOJIMA VLADAMA STA ŽE POROČALI O VEČERAJŠNJI RAZGOVORIH MED QUARONIEM IN SIMIČEM.

NEW YORK, 22. novembra. — Italijansko pobudo, da stopijo v stik z jugoslovanskimi delegati v New Yorku za neposredna razpravljanja o mirovni pogodbi, so jugoslovanski delegati z veseljem sprejeli in se prijazno razgovarjali z veleposlanikom Quaronijem.

Skupno italijansko-jugoslovansko poročilo o tem pravi: «Italijanski veleposlanik v Moskvi Pietro Quaroni je obiskal jugoslovanskega zunanjega ministra Stanjo Simiča, da je sporodil jugoslovanski delegaciji sledilo odločitev komisije za pogodbe pri italijanski ustavodajni zbornici.

«Komisija za pogodbe je soglasno izrazila upanje, da je mogoče začeti z neposrednimi razpravljanji med Jugoslavijo in Italijo in jih voditi z uspehom v duhu mirujočnega sodelovanja.

«Simič, Quaroni, jugoslovanski veleposlanik Sava Kosanovič in pomočnik italijanskega zunanjega ministra Aleš Baebler, so se dolgo časa in prijateljsko razgovarjali.

Navedla, ki jih je poslal zunanji minister Pietro Nenni veleposlaniku Albertu Tarchianiju v Združenih državah o pogajanjih med Italijo in Jugoslavijo, predvidevajo samo stik z jugoslovansko delegacijo v New Yorku. Ta diplomatska akcija bo morala imeti samo pripravljalni in preiskovalni namen, da spozna umne predloge, ki jih Jugoslavija namerava iznesti za morebitna pogajanja.

«ANSA» poroča, da bo moral veleposlanik Alberto Tarchiani, ki se je večkrat poprej razgovarjal z jugoslovanskimi predstavniki v Združenih narodih, sporočiti vsak predlog, ki ga bodo iznesli jugoslovanski ministri, da bi s tem dajo izhod na Egejsko morje.

Sobranje je nadalje sklenilo, da bo zahtevalo od zunanjih ministrov revizijo reparacij in da Bolgarijo prizna za sobojevnico v vojni.

Med dolgo razpravo o svobodnem

Britanski noti ZSSR zaradi Dardanel

LONDON, 22. novembra. — Sinoči so v Londonu objavili besedilo dveh britanskih not Sovjetski zvezi o vprašanju Dardanel, glede na dve sovjetski noti Turčiji o reviziji montreuske pogodbe. Prvo noto je 21. avgusta 1946 izročil zunanji minister Bevin sovjetskemu vršniku poslov v Londonu. Noto pravi: «Vlada Njegovega Velikanstva je pozorno preučila predloge, ki jih je stavila Sovjetska vlada glede novega režima o olinah.

«Pred komentiranjem predlogov sovjetske vlade tudi vlada Njegovega Velikanstva spomni, da v smislu sporazuma o tem vprašanju potrdila konferenca dolob, da morajo biti kot prvi korak v tej zadevi neposredni razgovori med usko izmed treh vlad in turško vlado.

«Vlada Njegovega Velikanstva želi dati se enkrat vedeti, da je pripravljen sodelovati na mednarodni konferenci za obravnavanje revizije konvencije iz leta 1936, če so o tem sporazumne vse zainteresirane države.

Druga britanska nota, ki jo je 9. oktobra izročil britanski veleposlanik v Moskvi sovjetski vladi, je razlagala britansko stališče o sovjetski noti Turčiji z dne 24. septembra. To stališče je, da je potrdila sporazum določil, da bi prvi korak v vprašanju moral biti narejen z direktnimi razgovori med vsako izmed treh vlad (Velika Britanija, Zdržene države in Sovjetska zveza) ter turško vlado.

«Vlada Nj. Vel. se ne more strinjati s sovjetskimi stališčem, da zaima bodajo uprava olin samo države ob Črnem morju in Turčijo. Glede sovjetskega predloga, po katerem bi morali Turčija in Sovjetska zveza skupaj organizirati obrambo olin, je vlada Nj. Vel. mnenja, da bi morala biti Turčija kot prizadeta teritorialna sila še nadalje odgovorna za obrambo in nadzorstvo olin.

LABURISTIČNA ZMAGA
London, 22. novembra
Po objavljenih izidih dodatnih volitev bo britanska laburistična vlada obdržala v spodnji zbornici sedež North Paddingtona. Laburistični kandidat stotnik W. J. Field je dobil večino 2917 glasov v primeru s svojim nasprotnikom, konservativcem H. Lawrence Turnerjem. Pri splošnih volitvah je dobila laburistična stranka večino 6545 glasov.

Minister Nenni se ni dobil uradnega poročila italijanskega odposlanca o prvem razgovoru italijanskega veleposlanika Quaronija z jugoslovanskim ministrom Simičem.

Tita, ki ga omenjate in predlogu o neposrednih pogajanjih med Italijo in Jugoslavijo glede rešitve vprašanja italijansko-jugoslovanske meje in Trsta.

«Sovjetska vlada je mnenja, da v kolikor bi pogajanja za italijansko-jugoslovansko mejo mogla dovesti do rešitve tega vprašanja v duhu sporazuma in ureditve odnošajev med Italijo in Jugoslavijo ter v kolikor bi ta rešitev v tem smislu mogla dobiti privolitev Sveta zunanjih ministrov za priključitev k mirovni pogodbi z Italijo, bi pozitivni rezultati neposrednih italijansko-jugoslovanskih pogajanj mogli prispevati k pospešitvi uditve miru v Evropi. Ta postopek bi razen tega bil v skladu z interesi Združenih narodov.

Zunanji minister Byrnes je dne 12. novembra obvestil Svet zunanjih ministrov, da je sporodil italijanskemu veleposlaniku v Združenih državah, da bi kakršna koli neposredna pogajanja med Italijo in Jugoslavijo Svet upošteval, toda bilo bi potrebno pazljivo preučiti primer za določitev, če bi ta pogajanja bila v skladu s statutom, ki je zdaj predložen za svobodno ozemlje in ki so ga na mirovni konferenci odobrili ter predstavljajo osnovo za sedanja Sveta.

Odgovor britanskega zunanjega ministra Bevin Italijanski vladi ni bil objavljen.

Kot se je izvedelo, je francoska vlada sporočila Italijo, da medtem ko temelji njeno stališče v sedanjem trenutku na osnovi sklepov, ki jih je sprejel Svet in pariska konferenca, men, da bi neposredna pogajanja mogla biti pripravi k izboljšanju mednarodnega položaja.

Včeraj je bila v rimskem Viminu, na seja ministrskega sveta pod De Gasperi je bil predstavljen, na kateri je zunanji minister Nenni obvestil vlado o okoliščinah, v katerih je italijansko odposlanstvo v New Yorku stopilo v stik z jugoslovanskim odposlanstvom.

Nenni je povabil italijansko odposlanstvo, naj stori prvi korak ter je objavil dnevi red komisije za pogodbe in besedilo njenih izjav.

Z nadaljnji navodili je pojasnil odposlanstvu, da njegov mandat ni omejen zgolj na vprašanje dvostranskih jamstev, za zaščito narodnih manjšin in gospodarske iz-

se je sprejela struktura oblasti, da so nastopile bistvene spremembe v političnih odnošajih.

Sprememba je v tem, da je obsej prešla v roke delovnega ljudstva pod vodstvom delavskega razreda. To pomeni politično podlago za dokončno likvidacijo izrabljanja človeka po človeku.

Četrto dejstvo, ki ga bo morala zabeležiti nova ustava, je, da so se bistveno spremenile socialne in gospodarske razmere v Sloveniji. Polotaj v vloga našega delovnega ljudstva sta se prav tako bistveno spremenili. Pred nečim časi je začel rasti socialistični sektor v našem gospodarstvu. Neprimerno hitra obnova bi ne bila pri nas mogoča brez močnega državnega sektorja.

Nato je Kardelj govoril o novi industriji, o novih rudnikih, o elektrifikaciji oslone republike o njenih industralnih ter tehničnih razvoju kmetijstva.

3) Ustava ljudske republike Slovenije mora zabeležiti dejstvo, da

ZAPISKI

KOROŠKI SLOVENCII

V tem prestopu slovensko govorečih leži že od nekdaj velika težava za rešitev manjšinskega vprašanja na očiščem, ki bi zadovoljila vse strani. To je vprašanje, ki bi ga morali rešiti v naročju naroda samega. Otežkočeno je tudi zato, ker nekatere politične aktivne slovenske skupine niso prijateljsko usmerjene do Avstrije. Da bi dosegle svoje številne težnje, zahtevajo, da sami odločajo o svoj pripadnosti. Pravijo, da ni merodajna volja posameznih osebnosti, temveč da odloča narodna pripadnost, torej načelo, ki so ga izjavljali «Nürnberški zakoni» proti židovstvu. Toda tudi pri tem so se pojavile razlike v stališčih prebivalcev slovenske manjšine.

Če torej večina koroških Slovencev odklanja separatizem manjšine, s tem še ni pripravljeni, odgovoriti se kulturnim svojstvom in njihovo gojenju. Tudi pri njih je v navadi, da doma govorijo slovensko. Otroci preidejo brez znanja nemščine v šolo. Če njihovi starši iz razumljivih vzrokov skrbijo, da se nauče otroci tudi nemščine, je vseeno potrebno, poslušati se vsaj v prvih letnikih ljudske šole slovenske in sploh gojiti ta jezik kot jezik sosednjega naroda, predvsem ker to zahtevajo kulturni trenotki. Tema pouka materinje jezika zaradi tega nikdar ni prišla na veljave — razen za časa nacističnega gospodstva — ki je Slovence s tem najhuje zadelo. Rešitve so iskali v dvojezičnih šolah, katerih učni načrt je v svojem bistvu odgovarjal tistemu, ki ga uporabljajo na romanskih začasnih šolah avstrijskega kantona Graubünden. V njem je predvideno dovolj obzira na slovenski jezik.

Na visokih šolah slovensko poučujejo kot neobvezen predmet. Po statistiki koroškega šolskega sveta leta 1931, je bilo temu namenu 76 dvojezičnih šol z 208 razredi, v katerih je 208 učiteljev poučevalo 10.575 otrok. Od teh učiteljev jih je 106 napravilo izpit v slovenščini, 34 je je obvladalo slovenski jezik: torej se ni bilo nobenega idealnega stanja. Po osebovosti Avstrije se je v poučevanju slovenske manjšine izboljšalo. Znanje slovenskega jezika je postalo obvezno tudi za nemške otroke, da bi oba naroda čim bolj zblizili.

Podoben je stanje na drugih področjih življenja. Slovenci najo svoje kulturne in gospodarske organizacije. Če zaradi nacizma ta ali ona organizacija iz tehničnih vzrokov še ni bila priključena k ponovnemu življenju, se bo to kmalu spremenilo. Tudi tisk je svoboden in slovensko se lahko uporablja pred sodiščem.

Ze dolgo so pretehtali obsežne ukrepe za manjšino. Da pa niso pršli do izvedbe, so krivi elementi, ki niso hoteli razumeti jezika glasovanja.

Takšno zadržanje je preprečilo, da bi bili Slovenci že 1920 prešli na kulturno avtonomijo. Ki je sprejemala širokogrudna misel. Osnutek zakonika o kulturni avtonomiji je predvideval ljudsko knjigo, v katero naj bi se vpisali vsi pripadniki manjšine svobodno in brez vsakega pritiska. Ta saro po sebi umvela zahteva za zadovoljstvo, da bi uresničili ta projekt. Končno so ga odložili. Sedaj bi bilo treba storiti nove poskuse za primerno rešitev.

Vsekakor moremo nesporno trditi, da dobre volje ne primanjkuje za rešitev, ki bi bila najbolj primerna za oba dela. Celotna situacija bi bila znatno olajšana, če ne bi bilo nevarnosti za ocenje Koroške.

Na gornji članek nam je g. V. P., ki je rojen Korošek, napisal listek, ki ga v celoti prinašamo.

«Gospod Schechlbauer, ki je napisal članek o koroških Slovencih v listu «Furche», je bil svojčas trdnost vsenemškega lista «Freie Stimmen». Imenovan gospod razlaga svetu vprašanje koroških Slovencev, ki jih pozna, kakor naša poznajo drugi nemški gospodje. Schechlbauer seveda ne zna slovenskega jezika ne bere slovenskih knjig, ni opazoval življenja naših ljudi, pozna pa brakone Slovence, ki so občasno kot «Wundschin» v uredništvu imenovanega lista, pozna fraze tistih ljudi in v njihovo izražajo zoper Slovence in njihove razmere bo sodil, kakor dvorni svetnik Wutte, ki so mu vsi Slovenci je Nemci, ki jih e treba vrnil v tuzemstvo. Na Koroškem se nastale kakor drugod po prvi svetovni vojni težkoče in stara lara se je razpet razbela. Po izpustu Slovencev, ki ga je uprisolil Maier Knabitsch, se je položaj še poslabšal, kot je bil leta 1920.

(Nadaljevanje prihodnjaja)

UNESCO zaseda Leon Blum prvi stalni predsednik

PARIZ, 22. novembra. — Konferenca UNESCO je sprejela predlog odbora za imenovanja, da za stalnega predsednika skupščine izberejo člana francoske delegacije. Ta je pa določila za to mesto Leona Bluma, ki je tako prvi stalni predsednik glavne skupščine ustanove UNESCO. Ko je odstopil predsedniški sedež Blumu je britanski delegat Hardman dejal, da mu je v veliko čast, da lahko izroči predsedstvo moči, čigar ime je znano iz cenjeno po vsem svetu med učenjaki, umetniki in intelektualci.

V Parizu je prispevala jugoslovanska delegacija, ki sestoji iz šestih članov, katerim načeljuje Vladislav Ribnikar in ki se bodo udeležili konferenice kot opazovalci.

Odbor za poverilnice je sprejel poverilnice 39 držav, medtem ko so ostali pet držav, in sicer Bolivija, Čile, Panama, Haiti in Urugvaj samo zabavno sprejeli.

Sklenili so priznati pravico glasovanja 24 državam, ki so vložile ratifikacijske listine, in kratkem na bodo priznali še štirim drugim državam, ki nameravajo to storiti, iste pravice.

Knjižničar kongresa Združenih držav Archibald MacLeish je izjavil, da bodo na prvi splošni konferenci ustanove UNESCO vzeli v pretes načrt o eleposlovanju knjig; na ta način bo vsak držatelj, ki je na svetu lahko dobil knjige, ki bi si jih želeli.

Okoli 12.000 nemških beguncev na Danskem bodo poslali domov na italijansko področje Nemčije.

KARDELJ: Slovenija si je priborila pravico odcepitve

Beograd, 22. novembra.
V sredo popoldne je bila seje Slovenske ustavodajne skupščine, na kateri je govoril podpredsednik jugoslovanske vlade Edvard Kardelj. Govoril o novi ustavi ljudske republike Slovenije, ki jo bo sprejela nova skupščina, je Kardelj rekel, da bi rad omenil štiri bistvene spremembe, ki so nastale v primeru s preteklostjo. Te spremembe so:

1) Velika večina slovenskega ljudstva je izvedla dokončno narodno osvoboditev.

2) Resnična narodna svoboda je bila svoboda, ki daje ljudstvo pravico do svoje države, mu daje pravico do odcepitve, če jo želi, pa tudi pravico do združitve z drugimi narodni, če misli, da mu je to korist. Slovensko ljudstvo si je to pravico priborilo v narodno osvobodilni borbi z ramo ob rami z drugimi jugoslovanskimi narodi. Slovensko ljudstvo se ni poslušalo pravno na svetu zavreli narodne osvoboditve, kar se, da bi ma bi

Edvard Kardelj je nato naglasil, da bo morala ustavodajna skupščina vnesti v ustavo določila o razmerju slovenskega ljudstva do skupne države zgradbe jugoslovanskih narodov, do Jugoslavije, ki se je bistveno spremenila. Vsekomu Slovencu, razen tistim, ki so neposredno v službi tujega imperizma, je jasno, da ni narodno svobodno vprašanje le v obliki vprašanja meja slovenske ljudske republike, kot vprašanje tistih stotisoč Slovencev, ki so izven meja Jugoslavije. Nobenega dvoma bodilni borbi z ramo ob rami z drugimi jugoslovanskimi narodi. Slovensko ljudstvo se ni poslušalo pravno na svetu zavreli narodne osvoboditve, kar se, da bi ma bi

se je sprejela struktura oblasti, da so nastopile bistvene spremembe v političnih odnošajih.

Sprememba je v tem, da je obsej prešla v roke delovnega ljudstva pod vodstvom delavskega razreda. To pomeni politično podlago za dokončno likvidacijo izrabljanja človeka po človeku.

Četrto dejstvo, ki ga bo morala zabeležiti nova ustava, je, da so se bistveno spremenile socialne in gospodarske razmere v Sloveniji. Polotaj v vloga našega delovnega ljudstva sta se prav tako bistveno spremenili. Pred nečim časi je začel rasti socialistični sektor v našem gospodarstvu. Neprimerno hitra obnova bi ne bila pri nas mogoča brez močnega državnega sektorja.

Nato je Kardelj govoril o novi industriji, o novih rudnikih, o elektrifikaciji oslone republike o njenih industralnih ter tehničnih razvoju kmetijstva.

Kje je jedro tržajskega vprašanja

NEW YORK, 22. novembra. — Posebni newyorški dopisnik dnevnika "Manchester Guardian" piše: "Svet znanjnih ministrov je dosegel bistven napredek v spornem tržiščem vprašanju. Po mrtvi točki, ki je trajala več tednov, so določili, da bo imel guverner splošno nadzorstvo nad policijo, mogoče bo ukinili krajevno zakonodajo, če se mu bo zdelo to potrebno, toda v tem primeru bo moral takoj vložiti priziv na Varnostni svet."

Na sovjetsko zahtevo guvernerja ni dovoljeno, da bi smel prebrati subverzivno delovanje. Ta naloga je prepovedana krajevnim oblastem. Guverner lahko odpušči teja policije, ta pa sme namestiti ali odpušči policijske agente. Krajevne oblasti smejo voditi znanje politiko, toda guverner ima pravico veto.

Če bodo ti sporazumi obveljali, bodo preostala le še razmeroma manjša sporna vprašanja o Trstu. Sem spada vprašanje, ali bodo imeli jugoslovanci in Italijani poseben oves v evropskem pristaniku in ali bosta imela Trst in Jugoslavija oarinsko unijo.

Upajo, da bo mogoče svet znanjnih ministrov, ki je že v zastanku, a delom, istočasno obravnavati preostala vprašanja italijanske mirovne pogodbe, kakor tudi mirovne pogodbe z Romunijo, Belgijo, Madžarsko in Finsko.

Mogoče je, da je napredek, ki so ga zdaj dosegli, bolj izumoren kakor realen. Ti novi sporazumi so namreč posledica predpostavke, da bodo britanske in ameriške žete nemudoma umaknjene s tržiškega področja.

Po drugi strani pa se Britanci in Američani obotavljajo, da bi umaknili svoje čete s tega področja, kjer je toliko nevarnosti za narode, in sicer se upirajo umakniti glede na dejstvo, da bi ugnatila Sovjetska zveza s svojimi vojskami. Varnostnem svetu preprečiti ponovno vnetje zavezniških sil. Če bodo Britanci in Američani odstopili, h na tem stališču, je prav mogoče, da bi Sovjetska zveza odklonila vse sporazume zadržati dni.

PREPOVED IZVOZA KORUZE
Buenos Aires, 22. novembra. Argentinska vlada je prepovedala izvoz koruze. Prepoved je posledica sedanjega položaja v pridelavi in napovedi, ki predvidevajo zmanjšani pridelek zaradi kobilice.

Vojaki 88. divizije na pomoč ponesrečencem Nesreča ameriškega letala v Alpah, 160 km zahodno od Turina

GORICA, 22. novembra. — Včeraj so z vso naglico poslali moke, opreme in zaloge 88. pehotne divizije na pomoč 7 potnikov in 4 članov posadke ameriškega prevoznega letala C 53, ki je v torek ponoči moral pristati v Alpah nad krajem Bardonechia v višini 2700 m v bližini francosko-italijanske meje. Strogoljavljeno letalo, ki je bilo na poletu iz Monakovega v Italijo, je opazil včeraj ob 14.20 uri neki bombnik ameriške vojske.

«Reuters» je včeraj popoldne objavila, da javljajo poročila, ki so jih dobili z letala, ki je razbito na tleh, da je vseh 11 potnikov živih, vendar jih je 8 izmed njih treba nositi na nosilih. Zdravniški ameriške vojske, je sporočil «Reuters», so boje, da bo težko prinesli ranjene na varno, preden bodo umrli zaradi temperature, ki je pod ničlo. Bojlo se tudi, da bodo vetrovi, ki divjajo s hitrostjo 140 km preprečili zdravljenje, da jih odvleče s padalom. Poročevalski urad 88. divizije obvešča, da pravi slabota radarska vest, ki jo je preseglo neko letalo RA-6, da je temperatura 25 stopinj pod ničlo.

Na krivico letala so bile slednje osebe: odhajajoči šef glavnega stana ameriških sil v Avstriji polkovnik William C. McMahon s ženo in 11 letno hčerko Mary Alice; bivši podšef glavnega stana ameriških sil v Avstriji in zdaj šef poveljalnega urada ameriških sil v Avstriji general Loyal M. Haines s svojo ženo; podpogovorna generala Ralph Tate, podpoveljnika ameriških sil v Avstriji, katerega sin je vodil letalo in soproga generala Shavelly, šefa letalske divizije ameriških sil v Avstriji. Člani posadke so bili: kapetan Ralph H. Tate, pilot; poročnik Irving Mathew, pilot; narednik Lewis Hill, radiotelegrafist in narednik Wayne G. Polson.

Reševalna skupina 88. divizije, ki jo sestavlja 100 moških, bo pod poveljstvom podpolkovnika Durala E. Townsenda. Večina članov skupine pripada 35. polku. Izbrali so jih izmed moških, kateri so imeli alpsko veščenje v Juljskih Alpah. Sanitarni oddelek, neki dopisnik in fotograf bodo spremljali skupino.

Polkovnik Townsends je spremljal skupino na vlak in jo bo dohitel danes z letalom. Menijo, da ga bo spremljal stotnik obveščevalnega urada 88. divizije Herbert A. Peichel, ki je bil član goralske čete in ki je vodil prvi konvoj za sene opremljenih vozič iz Združenih držav preko Kanado do Alaske.

Stiri črvenolasi — vojska vozič — prva prinaša na sneg — 2 ambulant in 8 letov so naložili na odprte vagonne in so del posebnega vlaka. ki je sestavljen iz 5 vagonov, 8 odprti vagonov, kurjačnega vagona in 2 bolniških vagonov. Zadnja 2 vagona so bosta pridružila vlaku v Turinu.

Področje, na katerem se je zgodila nesreča, leži približno 160 km zahodno od Turina.

Vesti iz Milana pravijo, da so

EISENHOWER
VOJAKOM IN DELAVCEM
Atlantio City, 22. novembra. Načelnik ameriškega glavnega stana general Dwight Eisenhower je na letnem kongresu industrijskih organizacij (devizarskih sindikatov) pozval vojake in delavce k trdnemu in življenjskemu sodelovanju za trajen mir, za katerega se Združeni narodi zavzemajo z velikim vnurom ter za obratitev demokratskega življenja.

Eisenhower je na koncu rekel: «Naša vlada skuša raztegniti preko svojih meja osnovna načela demokracije pri ravnanju do drugih držav. Mi, ki smo živi pol na teh načelih, vemo, da so najboljša podlaga za pravičen in trajen mir in da so edino varstvo, ki je res ab solutno.»

V indijski pokrajini Bihar je zaradi nedavnih neredov na tisoče mrtvih, akoda pa znaša veliko deset milijonov rupij; nad 100.000 ljudi je v begunskih taboriščih v Patni.

ROMUNSKÉ VOLITVE

London, 22. novembra

Britansko zunanje ministrstvo je dobilo poročila, da so se dogajale erasne nerednosti pri romunskih volitvah, pri katerih je levičarska vlada dobila veliko večino. Uradnega britanskega komentatorja ni pričakovali, dokler ne bodo na razpolago končni volilni podatki. Dosedanja poročila trdijo, da na mnogih voliških zastopniki opozicijskih strank niso mogli biti med volitvami navzoči pri volilnih skrinjicah, da so mnoge opozicijske kandidate aretirali, da je mnoge volivce imelo več volilnih listkov, da so med volivce razdelili mnogo že izpolnjene listkov in da so izvajali na volivce raznovrsten pritisk.

Moskovska radijska postaja je sporočila, da so v Bukarešti izvolili 28 poslancev bloka demokratskih strank, dva poslanka 2 liste narodne kmetijske stranke Dr. Maniua in enega poslanca demokratske kmetijske stranke Dr. Lupusa.

Od 638.575 registriranih volivcev v Bukarešti je volilo 515.518.

Romunski notranji minister je naznanil, da je bilo pri spopadih med volitvami ubitih šest oseb in več ranjenih. Dva voditelja opozicijskih strank Constantin (Dinu) Bratianu, voditelj narodne kmetijske stranke, in Constantin (Titel) Petrescu, voditelj socialdemokratske lista bila izvoljena. Oba sta bila člena romunske vlade.

Romunski notranji ministrstvo je objavilo izide volitev. Končne številke o volilnih izidih so naslednje: vladni blok 348 poslancev, narodna kmetijska stranka 32, romunska kmetijska zveza 29, liberalna stranka 3 in narodni kmetijski demokrateci dva poslanka. Ministrski predsednik Petru Groza je izjavil, da bo morala njegova vlada odstopiti pred sestankom ali takoj po sestanku nove zbornice. Vsekarer bodo spremembe v vladi. Ministrska mesta bodo porazdelili med štiri glavne stranke.

«London Press Summary» je objavil prva poročila, ki so prispela v London iz Bukarešte. Kažejo, da so izvedli v Romuniji volitve na način, ki ga lahko označimo le kot potvarjanje svobode in poštenosti. Ki jo je ponovno objubiljala romunska vlada. Očitno je, da je vlada izvedla volivne manipulacije v svoj prid. Bile so prevare pri podeljevanju volivne pravice. «Predstavniki opozicijskih strank so nasilno odstranjevali z volišč; aretirali opozicijske kandidate so aretirali na dan volitev; stevalni vladni pristahi so imeli več volilnih listkov; med volivce so razdelili številne volivne listke, ki so bili že izpolnjeni v prid vladnim kandidatom; bilo je tudi mnogo primerov ustrahovanja. Poročilo celo, da je bil neki zastopnik liberalne stranke resno ranjen in tudi z dežele poročajo o incidentih. Opozicijske stranke so vložile protest in objavile dolgo vrsto nepravilnosti in zlorab.

CSR IN USA
Praga, 22. novembra. Češkoslovaška vlada je pripravila načelno izjavo, ki določa njeno obdobje trgovinsko politiko s tujino in določa odločitve vlade glede odškodnine za ameriške naložbe v češki podzavrti industriji.

VESTI V 1 STAVKU
— UNRRA bo zasedala 10. decembra v Washingtonu.
— Pappe je sprejel preko 200 udeležencev mednarodnega kongresa filozofov.
— Ameriško pomorsko oporišče v Palermo (Sicilija) so ukinili.
— Pomorščaki na ameriški zahodni obali, so prekinili s stavko.
— Italijanski davčni uslužbenci so začeli stavkati.
— V kratkem bodo podpisali francosko-poljski sporazum, po katerem bodo vrnil v domovino 17.000 Poljakov, ki so doslej živeli v Franciji.
— Bivši newyorški župan, 65 letni James («Jimmy») Walker, je umrl.
— Ob 50. obletnici Pasteurjeve smrti bo v Parizu kongres, katerega se bodo udeležili tudi sovjetski zdravniki.
— Portugalska in kitajska vlada se pogajata za odgovor zastarelih portugalskih pravice v pristaniščih Macao na novo davkov na import.
— Zaradi novih davkov na import ne morajo vsi poselniki na Češkoslovaškem prijaviti vse svoje imovine.

AMERIŠKA MISLIJA PRISPILA NA PODROČJE B
Urad «Public Relations» 88. ameriške divizije je sporočil, da je ameriška mislija za rešitev ostankov dveh vojaških potniških letal v Jugoslaviji, ki jo vodi major Morrow, včeraj odpotovala preko Morgorove vrte. Zadnje priprave za pot je uredila jugoslovanska vojska mislija pri glavnem stanu zavezniških sil za Sredozemlje, kar je storila v prijateljskem duhu.

Ameriška mislija se je ob vstopu na področje B ustavila pri jugoslovanski cestni zaporu le toliko, da je pokazala svoje listine ter takoj nato nadaljevala pot proti Ajdovščini.

PREHRANA
Razdeljevanje testenin. Danes se je začelo razdeljevanje obroka 1 kg belih testenin za vsakega potrošnika na področju, vključno Trst; konec razdeljevanja 30. t. m.; cena 28 lir za kg.

IZ SLOVENIJE
Pred ljubljanskim okrožnim sodiščem je bila ponovna razprava proti Jožetu ... iz Kopačevca pri Skofljici. ... ki je med okupacijo ... vrsto narodnih izdajstev, ki so povzročila preganjanje in smrt mnogih Slovencev. Obtoženec je bil že leta 1942 in 1943 obsojen zaradi izdajstva. Na razstavi do obraba dela slovitih pisateljev, kakor so Chancer, William Blake in Lewis Carroll. Nadalje bodo razstavili dela o biologiji, zoologiji, fotografiji, tehniki, zgodovini, sociologiji, arhitekturi, dieti in znanosti. Nadalje bodo na razpolago knjige o slikarstvu in slikarjih, med drugim o Fragonardu, Stoketu in Augustusu Johnu ter biografije, kakor tudi Gertrude Steine o Picasso, dalje Shakespeare, Rone in Shawove drame in tudi knjige za otroke.

GRADNJA VODOVODA V BILINI MILJ
Kmetijski oddelek in uprava za javna dela Zavezniške vojske uprave sta prevzela skrb za zgraditev zlo potrebne vodovoda v bližini Milj. Z gradnjo so pričeli že meseca septembra in je delo do danes tak napredovalo, da bo verjetno spomladi na razpolago voda za vse prebivalce v bližini vodovoda.

SEJEM SV. ANDREJA
Organizacijski odbor sejma sv. Andreja (od 1. do 9. decembra) je na včerajšnji večerni seji sestavil dokončni spored manifestacij, ki bodo ob času tradicionalnega goriškega sejma.

PROSTORI ZA SOBOTNI KONCERT RAZPRODANI
«A. I. S.» poroča obnavljanu, da so razprodani vsi prostori za sinfonični koncert pod vodstvom dirigenta Francesca Molinari-Pradellija, ki ga bodo priredili v soboto v gledališču Verdi ob sodelovanju Artura Benedetti Michelangel.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Popolnoma, na mojo besedo — je potrdil Nuber. — Prosil pa bi vas, da mi daste točne podatke o moči, v kolikor se jih pač morete spomniti. Ne nadajam se sicer velikega uspeha, toda trenutno je pacifistična sedma, ki jo znamo. Vse drugo se samo domneje.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Muratow je potegnil iz žepa bežnično in pričel plačati. Na mah pa je v prti tem niti ni dvignil glave, vprašal kakor povsem slučajno.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Ali ni morda to zločin «Neizprosenih»?

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Verjetno — je brezbržno odgovoril Nuber in se obrnil k svojemu predstojniku:

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Gospod Halle, trenutno se mi zdi na mestu, da prekinem s preiskavo. Vrata so že zapetena in mirne duše lahko gremo za nekaj ur v posteljo.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Pravilno — je vzkliknil Halle in se z globokim vzdihom odpravil. Muratow je izročil Nuberju popisano listo in nato z ostalimi odšel. Pri vodu so se uradniki poslovili in medtem ko so se Halle, Muratow in vsi drugi napotili po najkrajši poti proti domu, je bilo videti, da Nuber se zdaleka ne misli na to, da bi šel spat.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Obiskal je nekaj nočnih lokalov, med njimi najzgodnejše beznice,

TRŽAJŠKA KRONIKA

Ameriška mislija prispela na področje B

Urad «Public Relations» 88. ameriške divizije je sporočil, da je ameriška mislija za rešitev ostankov dveh vojaških potniških letal v Jugoslaviji, ki jo vodi major Morrow, včeraj odpotovala preko Morgorove vrte. Zadnje priprave za pot je uredila jugoslovanska vojska mislija pri glavnem stanu zavezniških sil za Sredozemlje, kar je storila v prijateljskem duhu.

Ameriška mislija se je ob vstopu na področje B ustavila pri jugoslovanski cestni zaporu le toliko, da je pokazala svoje listine ter takoj nato nadaljevala pot proti Ajdovščini.

PREHRANA
Razdeljevanje testenin. Danes se je začelo razdeljevanje obroka 1 kg belih testenin za vsakega potrošnika na področju, vključno Trst; konec razdeljevanja 30. t. m.; cena 28 lir za kg.

IZ SLOVENIJE
Pred ljubljanskim okrožnim sodiščem je bila ponovna razprava proti Jožetu ... iz Kopačevca pri Skofljici. ... ki je med okupacijo ... vrsto narodnih izdajstev, ki so povzročila preganjanje in smrt mnogih Slovencev. Obtoženec je bil že leta 1942 in 1943 obsojen zaradi izdajstva. Na razstavi do obraba dela slovitih pisateljev, kakor so Chancer, William Blake in Lewis Carroll. Nadalje bodo razstavili dela o biologiji, zoologiji, fotografiji, tehniki, zgodovini, sociologiji, arhitekturi, dieti in znanosti. Nadalje bodo na razpolago knjige o slikarstvu in slikarjih, med drugim o Fragonardu, Stoketu in Augustusu Johnu ter biografije, kakor tudi Gertrude Steine o Picasso, dalje Shakespeare, Rone in Shawove drame in tudi knjige za otroke.

GRADNJA VODOVODA V BILINI MILJ
Kmetijski oddelek in uprava za javna dela Zavezniške vojske uprave sta prevzela skrb za zgraditev zlo potrebne vodovoda v bližini Milj. Z gradnjo so pričeli že meseca septembra in je delo do danes tak napredovalo, da bo verjetno spomladi na razpolago voda za vse prebivalce v bližini vodovoda.

SEJEM SV. ANDREJA
Organizacijski odbor sejma sv. Andreja (od 1. do 9. decembra) je na včerajšnji večerni seji sestavil dokončni spored manifestacij, ki bodo ob času tradicionalnega goriškega sejma.

PROSTORI ZA SOBOTNI KONCERT RAZPRODANI
«A. I. S.» poroča obnavljanu, da so razprodani vsi prostori za sinfonični koncert pod vodstvom dirigenta Francesca Molinari-Pradellija, ki ga bodo priredili v soboto v gledališču Verdi ob sodelovanju Artura Benedetti Michelangel.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Popolnoma, na mojo besedo — je potrdil Nuber. — Prosil pa bi vas, da mi daste točne podatke o moči, v kolikor se jih pač morete spomniti. Ne nadajam se sicer velikega uspeha, toda trenutno je pacifistična sedma, ki jo znamo. Vse drugo se samo domneje.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Muratow je potegnil iz žepa bežnično in pričel plačati. Na mah pa je v prti tem niti ni dvignil glave, vprašal kakor povsem slučajno.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Ali ni morda to zločin «Neizprosenih»?

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Verjetno — je brezbržno odgovoril Nuber in se obrnil k svojemu predstojniku:

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Gospod Halle, trenutno se mi zdi na mestu, da prekinem s preiskavo. Vrata so že zapetena in mirne duše lahko gremo za nekaj ur v posteljo.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Pravilno — je vzkliknil Halle in se z globokim vzdihom odpravil. Muratow je izročil Nuberju popisano listo in nato z ostalimi odšel. Pri vodu so se uradniki poslovili in medtem ko so se Halle, Muratow in vsi drugi napotili po najkrajši poti proti domu, je bilo videti, da Nuber se zdaleka ne misli na to, da bi šel spat.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Obiskal je nekaj nočnih lokalov, med njimi najzgodnejše beznice,

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Popolnoma, na mojo besedo — je potrdil Nuber. — Prosil pa bi vas, da mi daste točne podatke o moči, v kolikor se jih pač morete spomniti. Ne nadajam se sicer velikega uspeha, toda trenutno je pacifistična sedma, ki jo znamo. Vse drugo se samo domneje.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Muratow je potegnil iz žepa bežnično in pričel plačati. Na mah pa je v prti tem niti ni dvignil glave, vprašal kakor povsem slučajno.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Ali ni morda to zločin «Neizprosenih»?

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Verjetno — je brezbržno odgovoril Nuber in se obrnil k svojemu predstojniku:

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Gospod Halle, trenutno se mi zdi na mestu, da prekinem s preiskavo. Vrata so že zapetena in mirne duše lahko gremo za nekaj ur v posteljo.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Pravilno — je vzkliknil Halle in se z globokim vzdihom odpravil. Muratow je izročil Nuberju popisano listo in nato z ostalimi odšel. Pri vodu so se uradniki poslovili in medtem ko so se Halle, Muratow in vsi drugi napotili po najkrajši poti proti domu, je bilo videti, da Nuber se zdaleka ne misli na to, da bi šel spat.

POPOLOMA, NA MOJO BESEDO
— Obiskal je nekaj nočnih lokalov, med njimi najzgodnejše beznice,

Razstava britanskih knjig v zavezniškem "Reading Roomu"

Nova razstava bo od 23. novembra do vključno 14. decembra v zavezniškem, «Reading Roomu», v ulici Trento 2. To bo razstava britanskih knjig, toda ne samo knjig britanskih pisateljev, temveč knjig v angleščini, ki so bile tiskane in izdane v Veliki Britaniji. Razstava prireja zavezniška obveščevalna služba ter bo na njej skoraj 2000 različnih knjig. Ker ni mogoče istočasno razstaviti toliko knjig bo razstavo razdelili v dva dela: prvi del od 23. do 30. novembra bo obsegal samo medicinska dela, drugi del od 2. do 14. decembra pa vsakršne ostale knjige.

Zdravniški del bo za majhno razstavo zelo obseben. Vsebuje večino znanih del, med drugim zadnjo izdajo knjige Hamiltona Bailey «Emergency Surgery» in nekaj medicinskih del. Nadalje bodo na razstavi Flemingova knjiga o penicilinu, knjiga Bourneja in Williamsa «Recent Advances in Obstetrics and Gynaecology» ter 6. izdaja Welsheske knjige «Diseases of the Nervous System». Vseh 600 zvezkov zdravniškega dela razstave je izkupila «Associazione Medica Triestina» ter bodo po razstavi na razpolago zdravnikom v knjižnicah v Trstu, Pulju in Gorici. Zasebnikom, ki bi želeli naročiti kakšen izvod zase, bodo dali pojasnila na razstavi.

Na drugem delu razstave od 2. decembra dalje bo za vsakega nekaj. Med drugim bodo na razstavi slovarji, atlas, klasične in moderne novice. Razstavili bodo razne pojave (verjetno malo knjižico «Soldiers Versus»). Na razstavi bodo obraba dela slovitih pisateljev, kakor so Chancer, William Blake in Lewis Carroll. Nadalje bodo razstavili dela o biologiji, zoologiji, fotografiji, tehniki, zgodovini, sociologiji, arhitekturi, dieti in znanosti. Nadalje bodo na razpolago knjige o slikarstvu in slikarjih, med drugim o Fragonardu, Stoketu in Augustusu Johnu ter biografije, kakor tudi Gertrude Steine o Picasso, dalje Shakespeare, Rone in Shawove drame in tudi knjige za otroke.

Narodni za knjige ne bodo sprejemali na razstavi, marveč bo mogoče to storiti kasneje pri eni izmed krajevnih knjižarn. Cene se bodo vrstile od visokih za redke knjige, do neznatnih za drobne brošure, kakor «Penguin Books», ki bodo stale okrog 60 lir in obsegajo klasična dela, drame ter moderne novice. Razstava bo odprta vse tri tedne od 11.30, do 21. ure; vstop prost.

IDENTIFIKACIJA TRUPLJA PRI SVETI GORI
Na Prevalu pri Sv. gori živahno nadaljujejo z deli za identifikacijo trupel, ki so jih našli pred nekaj dnevi, ko so kopali v bližini neke gošine. Kot smo izvedeli, so med predmeti, ki so jih našli v bližini, je spoznal oke neke žrtve. Prstan je bil last goriškega študenta Aureliana Riccobona, stanujočega v Trstu, Passeggio Sant'Andrea št. 66; vendar je prstan popolnoma prazen, prstanu, ki ga je nosil Aureliano pri Vintico.

Aureliano, ki je bil rojen leta 1926, so Nemci vpoklicali 1. avgusta 1944 z obveznim pozivom; po enem mesecu vezanja v bivši vojašnici Beleno, so ga poslali v prvi bataljon 3. stotnije za obalno obrambo.

Truplo, ki so ga identificirali v aredu, je Lucerinijevo (ne Lucchinijevo, kot smo poročali včeraj). Ki je bil 23 let star in je aprila meseca leta 1945 pripadal nekemu vojaškemu oddelku na področju Kanala.

SEJEM SV. ANDREJA
Organizacijski odbor sejma sv. Andreja (od 1. do 9. decembra) je na včerajšnji večerni seji sestavil dokončni spored manifestacij, ki bodo ob času tradicionalnega goriškega sejma.

PRISTOJINE ZA KONCESTJE
Trgovska zveza v Gorici opozarja vse javne obrate, posredovalce, krojarje in trgovce, katerih dovoljenje za predmet pristojbin za upravnje koncesije, da morajo do 30. t. m. pristojnjam regatstrem uradno plačati dopolnilo na omenjeno pristojbino, ki je bila na podlagi ukaza povzimana s 1. avgustom t. l.

SMRTNA NESREČA 60 LETNEGA KMETA
V aredu se je na cesti proti Plavam smrtno ponesrečil 60 letni kmet Alojz Jakoncic iz Inenaj. V volni je vozil voz peska, toda vola sta ga vozom pritisnili ob zid neke hiše. Jakoncic se sploh ni več zavedel; z zavezniškim avtomobilom so ga prepeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer pa mu ni pomagala nobena pomoč in je kmalu po prevozu izdihnil.

DOVOLJENJA ZA PRODAJO SPIRITA, LIKERJEV IN DISAV
Trgovska zveza opozarja vse prizadete na uredbe ZVU, s katerimi so uvedli nekaj sprememb glede davka na proizvodnjo in trošarin za nekatere vrste esenc, disav, likerjev, žganja itd.

Vsa podrobna pojasnila dobi prizadeti na sedežu trgovske zveze v Gorici, ulici IX. Avgusta 11. I. nadstropje.

POKRITI TRG OB NEDELJAH ZAPRT
Mestno županstvo v Gorici sporoča, da bosta pokriti trg in izvojni trg do 17. marca 1947 ob nedeljah zaprti.

JEEP S 5 OSEBAMI PADEL 20 m GLOBOKO
Zaradi nenadne udora zemlje, ki se je omejevala med zadnjim dežjem, je predvčeršnjim zvečer na cesti med Bovecem in Koritnico strogoljavljeno nekaj jeepov, na katerem je bilo pet oseb, okrog 20 metrov globoko. Pri padcu avtomobila so trije potniki ostali neposkodovani, četrti ga so potegnili izpod jeepa lažje ranjenega na glavi, peti, Bruno Strukelj iz Boveca pa ima poleg številnih poškodb verjetno tudi zlomljeno nogo.

BOLNIŠKA KRONIKA
V teku včerajšnjega dne je bolniška kronika zaznavala štiri nesreče, pri katerih so poškodovani zdržali ali po nesreči padli. Na domačem dvorišču je je spotaknila ob kamen in padla gospa Ana Pavletić-Magris, ki stanuje v ulici Pavletić 44. Po stopitju je zdržala 15 letna Slavica Lazič, por. Muravec, ki si je verjetno zlomila levo roko. Kmet Josip Uršič iz Vrtojbe se je na polju spotaknil in si zlomil levo nogo. Delavko Alojzjo Dornik iz Steverjana je zadel nesreča v predelnem oddelku tržiške predelnice v Podgori; verjetno si je zlomila desno roko. Vse ponesrečence so prepeljali v goriško splošno bolnišnico.

SLOVENSKI SPORED
Petek, 22. novembra
18.45 ljudska glasbena ura; 19.15 volanski kvintet; 19.45 sportno predstavitve; 20. napoved časa, vesti. 23.15 zadnje vesti.

ITALIJANSKI SPORED
Petek, 22. novembra
17.15 ples pri čaju; 17.30 glas Londona; 18. predstavitve sveta; Dunaj; 18.15 popoldanski koncert pesnikov glasbe; 20.15 vesti; 20.55 lahko glasbo izvaja godalni orkester; 21. simfonični koncert pod vodstvom dirigenta. Maria Rossija; 23. zadnje vesti; 23.30 nočno zabavišče; 24. zaključek.

ITALIJANSKI SPORED
Petek, 22. novembra
17.15 ples pri čaju; 17.30 glas Londona; 18. predstavitve sveta; Dunaj; 18.15 popoldanski koncert pesnikov glasbe; 20.15 vesti; 20.55 lahko glasbo izvaja godalni orkester; 21. simfonični koncert pod vodstvom dirigenta. Maria Rossija; 23. zadnje vesti; 23.30 nočno zabavišče; 24. zaključek.

ITALIJANSKI SPORED
Petek, 22. novembra
17.15 ples pri čaju; 17.30 glas Londona; 18. predstavitve sveta; Dunaj; 18.15 popoldanski koncert pesnikov glasbe; 20.15 vesti; 20.55 lahko glasbo izvaja godalni orkester; 21. simfonični koncert pod vodstvom dirigenta. Maria Rossija; 23. zadnje vesti; 23.30 nočno zabavišče; 24. zaključek.

ITALIJANSKI SPORED
Petek, 22. novembra
17.15 ples pri čaju; 17.30 glas Londona; 18. predstavitve sveta; Dunaj; 18.15 popoldanski koncert pesnikov glasbe; 20.15 vesti; 20.55 lahko glasbo izvaja godalni orkester; 21. simfonični koncert pod vodstvom dirigenta. Maria Rossija; 23. zadnje vesti; 23.30 nočno zabavišče; 24. zaključek.

ITALIJANSKI SPORED
Petek, 22. novembra